

ПРОЕКТ

Закон України “Про соціальні послуги”

Цей Закон визначає основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

соціальні послуги - комплекс правових, економічних, психологічних, соціально-педагогічних, освітніх, соціально-медичних, реабілітаційних та інших заходів, спрямованих на окремих отримувачів соціальних послуг з метою поліпшення їх становища або відновлення їх нормальної життєдіяльності;

отримувачі соціальних послуг - фізичні особи, які перебувають на території України і тимчасово опинилися або постійно перебувають у складних життєвих обставинах, потребують соціальної адаптації чи соціальної реабілітації або підлягають соціальній абілітації;

складні життєві обставини - обставини, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи і наслідки яких вона не може подолати самотійно (інвалідність, безпритульність, безробітність, малозабезпеченість, хвороба, немічність, тимчасова або постійна непрацездатність; наслідки стихійного лиха або катастрофи, нещасних випадків, терористичних актів, військових дій, жорстокого поводження, домашнього або інших видів насильства; вади фізичного або психічного розвитку; психологічний або психічний розлад, тощо);

цільові соціальні групи - групи отримувачів соціальних послуг, які об'єднані спільною соціальною, демографічною чи іншою ознакою або стикаються з однотипними проблемами та потребують однотипних соціальних послуг;

соціальна адаптація - система освітніх, соціально-педагогічних, психологічних та соціальних заходів, спрямованих на надання особам із особливим цивільним чи соціальним статусом допомоги у залученні до соціального життя (особи, які позбавлені піклування рідних чи близьких, а зокрема сироти та діти, від яких відмовилися батьки чи які з інших причин опинилися без піклування батьків; випускники шкіл-інтернатів; діти-інваліди; діти з неповних та багатодітних сімей; одинокі батьки; одинокі особи похилого віку тощо);

соціальна реабілітація - система соціально-медичних, соціально-педагогічних, соціально-психологічних та інших заходів, спрямованих на надання особам з порушеннями нормальної життєдіяльності допомоги у відновленні ними порушених функцій організму та способу життя (особи, звільнені з місць

позбавлення волі; особи після тривалого лікування чи тривалого перебування у лікувальних закладах; інваліди; наркозалежні та члени їх сімей; хворі на алкоголізм та члени їх сімей; діти з неблагополучних сімей; особи без постійного місця проживання; особи, що зазнали насильства; потерпілі від злочинів тощо);

соціальна абілітація - система соціально-медичних, соціально-психологічних та інших заходів, спрямованих на надання особам зі стійкими чи постійними змінами функцій організму (невиліковно хворі; інваліди, які не можуть бути залучені до соціального життя; особи з незворотними паталогічними змінами психічного чи фізичного стану тощо) допомоги у задоволенні їх побутових та соціальних потреб;

соціальна робота - діяльність суб'єктів, що надають соціальні послуги, та інших осіб, які залучені до надання соціальних послуг, що спрямована на відновлення та (або) забезпечення нормальної життєдіяльності отримувачів соціальних послуг;

працівник у сфері соціальної роботи - особа, зайнята у сфері надання соціальних послуг на постійній або тимчасовій основі;

соціальний працівник - особа, що має необхідну кваліфікацію у сфері соціальної роботи і надає соціальні послуги у стаціонарних чи інших закладах або за місцем знаходження отримувачів соціальних послуг відповідно до посадової інструкції чи угоди цивільно-правового характеру;

волонтер у сфері соціальної роботи - фізична особа, яка добровільно провадить волонтерську діяльність, самостійно або за дорученням організації, що здійснює волонтерську діяльність та залучається до соціальної роботи, надання соціальних послуг;

соціальна підтримка - надання одноразової матеріальної (в т.ч. коштів, товарів, робіт, послуг) та іншої допомоги, спрямованої на задоволення потреб, реалізацію прав та інтересів отримувачів соціальних послуг;

соціальна профілактика - діяльність соціальних служб та суб'єктів, що надають соціальні послуги, спрямована на попередження виникнення складних життєвих обставин і запобігання негативного впливу таких обставин на нормальну життєдіяльність отримувачів соціальних послуг та інших осіб;

соціальне обслуговування - регулярна діяльність суб'єктів, що надають соціальні послуги, спрямована на задоволення тимчасових чи постійних потреб отримувачів соціальних послуг;

соціальний супровід – комплекс індивідуально визначених соціальних послуг, спрямованих на відновлення або налагодження нормальної життєдіяльності отримувачів соціальних послуг, що потребують соціальної адаптації чи соціальної реабілітації (особи, звільнені з місць позбавлення волі; сім'ї, члени яких стали жертвами домашнього чи інших видів насильства; сім'ї, уражені ВІЛ/СНІД; сім'ї, члени яких постраждали внаслідок терористичних актів, тощо);

соціальний патронаж - індивідуальний періодичний догляд за престарілими, дітьми, інвалідами (в т.ч. дітьми-інвалідами), хворими на хронічні чи гострі захворювання, невиліковно хворими та іншими особами з особливими потребами (особи з вадами фізичного чи психічного розвитку, психічними розладами, іншими стійкими порушеннями функцій організму), які потребують постійного стороннього догляду;

суб'єкти, що надають соціальні послуги - фізичні та юридичні особи всіх форм власності, що надають соціальні послуги відповідно до цього Закону та іншого законодавства України;

соціальні служби – центральні та (чи) місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, спеціально створені ними органи та установи, які відповідальні за реалізацію державної та (чи) місцевої політики щодо сім'ї, молоді, соціального захисту та соціального забезпечення, а також за організацію надання соціальних послуг на відповідній території;

інноваційні соціальні послуги – окремий, не врегульований цим Законом, вид соціальних послуг, які містять елементи оригінальної розробки, непередбаченої законодавством, і у найкращий спосіб можуть задовольнити потреби окремих отримувачів соціальних послуг;

стандарти соціальних послуг - встановлений державою мінімальний рівень вимог щодо обсягу, змісту та порядку надання соціальних послуг різним цільовим соціальним групам, згідно з яким оцінюється якість соціальних послуг, і який гарантує безпеку для життя і здоров'я отримувачів соціальних послуг.

Стаття 2. Основні засади надання соціальних послуг

Основними засадами надання соціальних послуг є:

сприяння отримувачам соціальних послуг у відновленні або налагодженні їх нормальної життєдіяльності;

попередження виникнення складних життєвих обставин;

створення умов для самообслуговування та самозабезпечення отримувачів соціальних послуг;

сприяння лібералізації та розвитку конкуренції у сфері надання соціальних послуг.

Стаття 3. Основні принципи надання соціальних послуг

Надання соціальних послуг ґрунтується на принципах:

адресності та індивідуального підходу;

доступності, відкритості та прозорості;

комплексності;

гуманності;

добровільності отримання чи відмови від соціальних послуг, що надаються;

вільного вибору суб'єкта, що надає соціальні послуги;

максимальної ефективності використання бюджетних та позабюджетних коштів суб'єктами, що надають соціальні послуги;
субсидіарності;
соціальної справедливості;
дотримання суб'єктами, що надають соціальні послуги, стандартів соціальних послуг та професійної етики;
забезпечення суб'єктами, що надають соціальні послуги, конфіденційності інформації щодо отримувачів соціальних послуг.

Стаття 4. Законодавство про соціальні послуги

Законодавство України про соціальні послуги ґрунтується на Конституції України і складається з цього Закону, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України.

У разі якщо міжнародними договорами, участь у яких бере Україна, встановлено більш високі вимоги щодо надання соціальних послуг (стандарти соціальних послуг), ніж ті, що передбачені законодавством України, застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ II **ОСНОВНІ ФОРМИ НАДАННЯ ТА** **ВИДИ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

Стаття 5. Основні форми надання соціальних послуг

Основними формами надання соціальних послуг є соціальна підтримка, соціальне обслуговування, соціальний супровід та соціальний патронаж.

Соціальна підтримка надається будь-яким категоріям отримувачів соціальних послуг як за місцем знаходження суб'єкта, що надає соціальні послуги, так і за місцем постійного проживання, роботи чи тимчасового перебування отримувача соціальних послуг.

Соціальне обслуговування здійснюється:

- за місцем проживання отримувача соціальних послуг;
- у стаціонарних закладах та інтернатних установах;
- у реабілітаційних установах та закладах;
- в установах та закладах денного перебування;
- в установах та закладах тимчасового або постійного перебування;
- у територіальних центрах соціального обслуговування;
- в інших закладах та установах, метою створення яких є надання соціальних послуг.

Соціальний супровід здійснюється:

- за місцем проживання отримувача соціальних послуг;
- в державних органах влади та органах місцевого самоврядування;
- у закладах лікування та медичного обслуговування.

Соціальний патронаж здійснюється виключно за місцем проживання або тимчасового перебування отримувача соціальних послуг.

Різні форми надання соціальних послуг можуть бути поєднані і застосовуватися щодо конкретного отримувача соціальних послуг в комплексі одночасно.

Стаття 6. Основні види соціальних послуг

Згідно з цим Законом можуть надаватись такі види соціальних послуг:

соціально-побутові послуги - забезпечення продуктами харчування, м'яким та твердим інвентарем, гарячим харчуванням, виклик лікаря, придбання та доставка медикаментів, розміщення замовлень на виконання робіт або надання послуг тощо;

соціально-психологічні послуги - надання отримувачам соціальних послуг консультацій з питань психологічного стану та поліпшення взаємин з оточуючим соціальним середовищем, застосування психодіагностики, спрямованої на вивчення соціально-психологічних характеристик особистості, з метою її корекції або реабілітації, надання практичних порад;

соціально-педагогічні послуги - виявлення та сприяння розвитку різнобічних інтересів і потреб отримувачів соціальних послуг, організація індивідуального навчального та виховного процесів, дозвілля, спортивно-оздоровчої, технічної та культурно-мистецької діяльності тощо, а також залучення до роботи різноманітних закладів, підприємницьких організацій, зацікавлених осіб;

соціально-медичні послуги - консультації щодо запобігання виникненню та розвитку можливих розладів організму, збереження та підтримка здоров'я отримувачів соціальних послуг, здійснення профілактичних, лікувально-оздоровчих заходів, працетерапія;

соціально-економічні послуги - задоволення першочергових матеріальних потреб отримувачів соціальних послуг, що здійснюється у вигляді надання натуральної допомоги, виконання робіт, а також допомоги у вигляді одноразових грошових виплат та компенсацій;

юридичні послуги - надання консультацій з питань чинного законодавства, сприяння застосуванню державного примусу і реалізації юридичної відповідальності осіб, які вдаються до протиправних дій щодо отримувачів соціальних послуг (оформлення правових документів, адвокатська допомога, представництво і захист прав та інтересів тощо);

послуги з працевлаштування та зайнятості - пошук підходящої роботи, сприяння у працевлаштуванні та соціальний супровід працевлаштованої особи;

послуги з трудової реабілітації - заходи, спрямовані на створення сприятливих умов для реалізації права на професійну підготовку, освіту та зайнятість осіб, які потребують соціальної адаптації чи соціальної реабілітації;

соціально-інформаційні послуги - надання інформації щодо соціальних послуг та суб'єктів, що надають соціальні послуги (довідкові послуги); розповсюдження просвітницьких та інших орієнтованих на отримувачів соціальних послуг знань (просвітницькі послуги); поширення об'єктивної інформації про споживчі властивості та види соціальних послуг, формування певних уявлень і ставлення суспільства до соціальних проблем (рекламно-пропагандистські послуги);

інші соціальні послуги (в т.ч. інноваційні соціальні послуги).

Стаття 7. Інші форми надання та види соціальних послуг

Перелік основних форм надання і видів соціальних послуг, встановлений цим законом, не є вичерпним.

Суб'єкти, що надають соціальні послуги, можуть надавати соціальні послуги інших видів та в інших формах, якщо це у найкращий спосіб сприятиме задоволенню потреб отримувачів соціальних послуг.

Перелік та порядок надання соціальних послуг за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування (в т.ч. надання матеріальної допомоги у разі постійної чи тимчасової втрати працездатності) визначаються законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Відсутність певних видів чи форм надання соціальних послуг у переліку, встановленому цим законом, не може бути перешкодою для визнання заходів, спрямованих на задоволення потреб отримувачів, соціальними послугами і для фінансування надання таких соціальних послуг за рахунок коштів державного та (або) місцевих бюджетів.

Стаття 8. Соціальні послуги в системі соціального захисту та соціального забезпечення

Соціальні послуги визнаються однією із форм державного соціального захисту. Надання соціальних послуг за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів може бути однією із складових державного соціального забезпечення, яке надається відповідно до законодавства.

Стаття 9. Стандарти соціальних послуг

Характеристика і вимоги щодо обсягу, змісту та порядку надання певних видів соціальних послуг визначаються стандартами соціальних послуг, які встановлюються державою і відображаються у Державному класифікаторі соціальних стандартів та нормативів, що затверджується спеціально уповноваженим на це Кабінетом Міністрів України центральним органам виконавчої влади.

Розділ III СТРУКТУРА СФЕРИ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Стаття 10. Структура сфери соціальних послуг та управління нею

Сфера надання соціальних послуг заснована на використанні та розвитку всіх форм власності і складається з державного, комунального та приватного секторів.

Стаття 11. Державний та комунальний сектор надання соціальних послуг

До державного сектору входять соціальні служби та суб'єкти, що надають соціальні послуги, і знаходяться в державній власності, управління якими здійснюється центральними органами виконавчої влади.

Комунальний сектор включає соціальні служби, інші установи та заклади комунальної власності, що надають соціальні послуги, і знаходяться в комунальній власності відповідної територіальної громади (спільній власності територіальних громад).

Державні та комунальні заклади і установи, що надають соціальні послуги, не підлягають приватизації і не можуть бути репрофільовані на інші види діяльності.

Стаття 12. Приватний сектор надання соціальних послуг

До приватного сектору відносяться громадські, благодійні, релігійні організації та установи, інші юридичні і фізичні особи, діяльність яких пов'язана з наданням соціальних послуг.

Стаття 13. Управління у сфері соціальних послуг

Управління державним та комунальним секторами здійснюється відповідними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Управління приватним сектором здійснюється в порядку, визначеному законодавством, та згідно з установчими документами відповідних організацій.

Науково-методичне забезпечення сфери надання соціальних послуг та загальну координацію діяльності державного, комунального та приватного секторів здійснює уповноважений на це Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади.

Стаття 14. Вивчення, моніторинг потреб та планування у сфері соціальних послуг

Вивчення, моніторинг потреб населення в отриманні соціальних послуг, планування та прогнозування коштів, необхідних для їх забезпечення, здійснює уповноважений на це центральний орган виконавчої влади.

З цією метою уповноважений центральний орган виконавчої влади організовує спостереження, збирання, обробку, накопичення, збереження та аналіз офіційної та іншої інформації, забезпечуючи розробку державних цільових програм надання та розвитку соціальних послуг.

Розділ IV **ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ З НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

Стаття 15. Право на отримання соціальних послуг

Право на отримання соціальних послуг мають громадяни України, а також, в порядку та на умовах, передбачених міжнародними та міждержавними угодами України, іноземці та особи без громадянства (в т.ч. біженці), які перебувають на території України і опинилися в складних життєвих обставинах.

Стаття 16. Порядок надання соціальних послуг

Суб'єкти, що надають соціальні послуги, здійснюють свою діяльність відповідно до цього закону, власних установчих документів та інших законодавчих актів.

Установчі документи суб'єктів, що надають соціальні послуги, повинні містити перелік цільових соціальних груп, яким такими суб'єктами надаються соціальні послуги, та основних видів соціальних послуг, які їм надаються.

Вимоги до окремих категорій отримувачів соціальних послуг, яким такими суб'єктами надаються соціальні послуги, а також порядок їх надання визначаються у внутрішніх документах суб'єктів, що надають соціальні послуги.

Відомості про суб'єктів, що надають соціальні послуги, перелік цільових соціальних груп, вимоги до окремих категорій отримувачів соціальних послуг, яким такими суб'єктами надаються соціальні послуги, та основні види соціальних послуг, які їм надаються, включаючи порядок їх надання, підлягають щорічній публікації та мають бути доступними для ознайомлення усім отримувачам соціальних послуг та іншим зацікавленим особам.

Суб'єкти, що надають соціальні послуги, на договірних засадах можуть залучати для виконання цієї роботи інших юридичних та фізичних осіб, зокрема волонтерів.

Соціальні послуги надаються як за рахунок власних коштів отримувачів соціальних послуг, так і за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а також коштів, залучених на законних підставах, суб'єктами, що надають соціальні послуги.

Стаття 17. Порядок і умови отримання соціальних послуг

Для отримання соціальних послуг за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів отримувач соціальних послуг має звернутися з письмовою заявою до відповідної соціальної служби, яка скеровує отримувача соціальних послуг до суб'єкта, що надає соціальні послуги за рахунок коштів відповідного бюджету.

Для отримання соціальних послуг, які надаються приватними суб'єктами, що надають соціальні послуги за рахунок їх самофінансування, отримувач соціальних послуг у порядку, встановленому відповідним суб'єктом, безпосередньо звертається або скеровується до нього соціальною службою.

Для отримання платних соціальних послуг отримувач соціальних послуг безпосередньо звертається до суб'єкта що надає соціальні послуги необхідного виду.

У разі, якщо отримувач соціальних послуг за віком або станом здоров'я неспроможний самостійно прийняти рішення про необхідність їх надання, таке рішення може прийняти його опікун чи піклувальник або органи опіки та піклування, відповідно до діючого законодавства.

Стаття 18. Право на соціальні послуги за рахунок бюджетних коштів

Право на соціальні послуги за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів мають такі категорії отримувачів соціальних послуг, доходи яких не перевищують встановленого державою прожиткового мінімуму:

- непрацездатні особи;
- хворі на гострі чи хронічні хвороби особи, які за медичним висновком потребують стороннього догляду;
- одинокі особи, які за медичним висновком або рішенням відповідного органу соціальної політики потребують стороннього догляду;
- недієздатні особи;
- безпритульні та бездомні люди;
- біженці;
- діти-сироти;
- діти, позбавлені батьківського піклування;
- особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- особи похилого віку, які позбавлені піклування рідних і близьких;
- інші особи, визначені на підставі закону або за рішенням відповідної місцевої ради.

Соціальні послуги за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів, незалежно від рівня доходів, надаються таким категоріям отримувачів соціальних послуг:

- уражені ВІЛ чи хворі на СНІД;
- хворі на туберкульоз чи гепатит;
- діти-інваліди;
- інваліди I групи;
- особи, що постраждали внаслідок катастрофи чи стихійного лиха;
- безпритульні діти;
- діти, що є жертвами жорстокого поводження;
- особи, що є жертвами насильства;
- наркозалежні особи.

Стаття 19. Платні соціальні послуги

Перелік платних соціальних послуг та умови їх надання встановлюється Кабінетом Міністрів України, а порядок регулювання тарифів для їх оплати визначаються спеціально уповноваженим на це Кабінетом Міністрів України центральним органом виконавчої влади, можуть бути змінені ним не частіше одного разу на рік.

Стаття 20. Основні права отримувачів соціальних послуг

- При одержанні соціальних послуг отримувачі мають право на:
- повагу і гуманне ставлення з боку суб'єктів, що надають соціальні послуги;
 - інформацію щодо своїх прав, обов'язків та умов надання соціальних послуг;
 - вибір суб'єкта, що надає соціальні послуги (незалежно від підпорядкування та форми власності);
 - участь у визначенні обсягу, видів та форм надання соціальних послуг;

відмову від соціальних послуг;
конфіденційність інформації особистого характеру (в т.ч. щодо соціального чи іншого статусу, стану здоров'я), яка стала відомою суб'єкту, що надає соціальні послуги;
захист своїх прав і законних інтересів (в т.ч. в судовому порядку);
тощо.

Стаття 21. Основні права та обов'язки осіб, що залучаються до надання соціальних послуг

Соціальні працівники та інші особи, що залучаються до надання соціальних послуг, мають право на:

профілактичний огляд і обстеження при прийнятті на роботу та диспансерний нагляд за рахунок суб'єкта, що надає соціальні послуги;

підвищення кваліфікації за рахунок суб'єкта, що надає соціальні послуги, у порядку, визначеному у трудовому чи цивільно-правовому договорі;

спеціальне медичне обслуговування за рахунок суб'єкта, що надає соціальні послуги, при наданні соціальних послуг, що пов'язані з ризиком для здоров'я працівника;

забезпечення спеціальним одягом, взуттям, інвентарем та обладнанням або виплата грошової компенсації за їх придбання чи оренду, у порядку, визначеному у трудовому чи цивільно-правовому договорі;

компенсацію транспортних витрат, пов'язаних з наданням соціальних послуг (в т.ч. компенсація вартості проїзних квитків та оренди транспортних засобів);

першочергове обслуговування, пов'язане з виконанням професійних чи договірних обов'язків, на підприємствах, в установах, організаціях (в т.ч. на підприємствах зв'язку, технічного обслуговування і ремонту транспортних засобів, служби побуту, торгівлі, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту).

Соціальні працівники та інші особи, що залучаються до надання соціальних послуг, зобов'язані:

сумлінно виконувати свої професійні чи договірні обов'язки;

керуватися у своїй діяльності основними принципами надання соціальних послуг;

поважати гідність отримувачів соціальних послуг;

не допускати негуманних і дискримінаційних дій щодо отримувачів соціальних послуг;

надавати отримувачам соціальних послуг, повну інформацію про обсяг і види соціальних послуг, які їм пропонуються, а також відповідні стандарти соціальних послуг;

забезпечувати конфіденційність інформації, отриманої в процесі виконання своїх обов'язків, а також інформації, яка може бути використана проти чи на шкоду отримувачів соціальних послуг.

Стаття 22. Обмеження права на соціальні послуги

У разі якщо отримувач соціальних послуг, без поважних причин не дотримується вимог щодо їх одержання, суб'єкт, що надає соціальні послуги,

письмово попереджає його про можливість відмови від надання соціальних послуг або обмеження у їх наданні.

У разі якщо отримувач соціальних послуг письмово попереджений про можливість відмови від надання соціальних послуг або обмеження у їх наданні, але й надалі не дотримується вимог щодо їх одержання, відповідний суб'єкт, що надає соціальні послуги, може в односторонньому порядку обмежити або припинити надання соціальних послуг такому отримувачу, про що письмово інформує його та, у випадку надання таких послуг за рахунок коштів державного чи місцевого бюджетів, відповідну соціальну службу.

Обмеження в отриманні певного виду соціальних послуг не може бути підставою для обмеження в наданні іншого виду (інших видів) соціальних послуг.

Розділ V **КОМПЕНСАЦІЙНІ ВИПЛАТИ** **ЗА НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

Стаття 23. Фізичні особи, які мають право на компенсацію

Фізичним особам, які надають соціальні послуги окремих видів у формі соціального патронажу або соціального обслуговування, може призначатися і виплачуватися матеріальна компенсація.

Переважне право на отримання компенсації за надання соціальних послуг мають фізичні особи, що є членами сім'ї фізичних осіб, які є отримувачами соціальних послуг, і здійснюють догляд за ними за рахунок робочого часу.

Компенсація фізичним особам, які надають соціальні послуги, призначається з розрахунку на кожного отримувача, за яким здійснюється догляд.

Стаття 24. Порядок отримання компенсаційних виплат

Порядок призначення і здійснення виплат компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на постійній чи регулярній основі, встановлюється Кабінетом Міністрів України, а її граничні розміри визначаються спеціально уповноваженим на це Кабінетом Міністрів України центральним органом виконавчої влади, можуть бути змінені ним не частіше одного разу на рік.

Стаття 25. Обмеження на виплату компенсації

Компенсація не виплачується фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам, яким відшкодовуються витрати на надання послуг по догляду відповідно до Законів України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" ([1105-14](#)), "Про психіатричну допомогу" ([1489-14](#)), "Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам" ([2109-14](#)), та у разі надання фізичною особою соціальних послуг на платній основі.

Стаття 26. Джерела фінансування виплат компенсації фізичним особам, що надають соціальні послуги

Виплата компенсації фізичним особам, що надають соціальні послуги, і покриття витрат на її доставку проводяться за рахунок коштів державного бюджету України, відповідно до законодавства України.

Стаття 27. Контроль за діяльністю фізичних осіб, які надають соціальні послуги

Контроль за діяльністю фізичних осіб, які надають соціальні послуги, здійснюють відповідні соціальні служби.

Розділ VI **ФІНАСУВАННЯ СФЕРИ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

Стаття 28. Джерела фінансування сфери соціальних послуг

Фінансування соціальних послуг здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів; цільових та спеціальних фондів; коштів підприємств, установ та організацій; плати за соціальні послуги, самофінансування суб'єктів, що надають соціальні послуги (в т.ч. благодійної допомоги і добровільних пожертвувань), та інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 29. Система фінансування сфери соціальних послуг

У державному та місцевих бюджетах передбачаються кошти для фінансування соціальних послуг.

Бюджетне фінансування соціальних послуг може здійснюватися в межах цільових програм, які затверджуються Кабінетом Міністрів України та місцевими радами, за рахунок коштів, які передбачаються у державному та місцевих бюджетах.

Фінансування місцевих програм розвитку соціальних послуг здійснюється за рахунок виділених місцевому бюджету цільових субвенцій чи шляхом спільного фінансування окремих проектів щодо розвитку сфери соціальних послуг, у виконанні яких зацікавлені більше, ніж одна територіальна громада.

Стаття 30. Договори щодо надання соціальних послуг

У разі виділення бюджетних коштів для фінансування соціальних послуг, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування укладають із суб'єктами, що надають соціальні послуги, договори щодо надання соціальних послуг, у яких визначаються обсяг, порядок надання соціальних послуг та умови їх фінансування, відповідно до законодавства України.

За умови, якщо на укладення договору щодо надання соціальних послуг за кошти державного чи місцевих бюджетів претендують два або більше суб'єкти, що

надають соціальні послуги, суб'єкт, з яким буде укладено договір, визначається на конкурсних засадах, відповідно до законодавства України.

Порядок та умови проведення таких конкурсів визначається відповідним державним органом, що є розпорядником бюджетних коштів, або місцевою радою, яка затверджує відповідний місцевий бюджет, з врахуванням вимог законодавства України.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, що уклали договір щодо надання соціальних послуг з суб'єктом, що надає соціальні послуги, здійснюють контроль за дотриманням ним встановлених законодавством вимог під час надання соціальних послуг за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів.

Розділ VII **ЛІЦЕНЗУВАННЯ У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

Стаття 31. Ліцензування у сфері надання соціальних послуг

Суб'єкти, що надають соціальні послуги, можуть здійснювати надання соціальних послуг у певних формах, які встановлено законом, лише після одержання ними спеціального дозволу (ліцензії).

Ліцензуванню у сфері надання соціальних послуг підлягають соціально-медичні послуги та соціальне обслуговування, що здійснюється у стаціонарних закладах.

Стаття 32. Порядок ліцензування у сфері надання соціальних послуг

Ліцензування соціальних послуг здійснюється спеціально уповноваженим на це Кабінетом Міністрів України органом центральної виконавчої влади, при якому створюється Комісія з питань ліцензування соціальних послуг із залученням представників недержавних суб'єктів, що надають соціальні послуги.

Спеціально уповноважений на це Кабінетом Міністрів України орган центральної виконавчої влади розробляє і затверджує ліцензійні умови та стандарти соціальних послуг; механізм оцінки дотримання стандартів соціальних послуг суб'єктами, що надають соціальні послуги; систему контролю за наданням соціальних послуг; методику та порядок розрахунку вартості надання соціальних послуг.

Стаття 33. Ліцензійні умови у сфері надання соціальних послуг

Ліцензійні умови у сфері надання соціальних послуг є нормативно-правовим актом, положення якого чітко встановлюють кваліфікаційні, організаційні, технологічні та інші вимоги для надання соціальних послуг, що підлягають ліцензуванню.

Суб'єкт, що надає соціальні послуги, які підлягають ліцензуванню, повинен надавати дані соціальні послуги, відповідно до встановлених ліцензійних умов.

У ліцензійні умови щодо соціальних послуг, для надання яких необхідні спеціальні знання, включаються відповідні кваліфікаційні вимоги до працівників, волонтерів у сфері соціальної роботи, суб'єктів, що надають соціальні послуги.

У разі якщо для надання соціальних послуг, що підлягають ліцензуванню, необхідні особливі вимоги щодо будівель, приміщень, обладнання, інших технічних засобів, такі вимоги включаються до даних ліцензійних умов.

Ліцензійні умови та зміни до ліцензійних умов у сфері надання соціальних послуг підлягають оприлюдненню у порядку, встановленому законодавством, і набирають чинності через десять днів з дати державної реєстрації нормативно-правового акта, якщо в ньому не передбачений пізніший строк набрання чинності.

Ліцензійні умови у сфері надання соціальних послуг повинні містити установлений з урахуванням вимог законів вичерпний перелік організаційних, кваліфікаційних та інших спеціальних вимог, обов'язкових для виконання при наданні соціальних послуг, що підлягають ліцензуванню та посилення на обов'язкове дотримання відповідних стандартів соціальних послуг.

Стаття 34. Кадрове забезпечення надання соціальних послуг

Надання соціальних послуг здійснюється соціальними працівниками та іншими фізичними особами в порядку, визначеному цим законом та іншими нормативно-правовими актами.

До надання соціальних послуг можуть залучатися волонтери. Порядок роботи з надання соціальних послуг волонтерами, вимоги до їх підготовки, навчання та сертифікації визначаються внутрішніми документами суб'єктів, що надають соціальні послуги, на основі цього закону та ліцензії.

Кваліфікаційні вимоги до соціальних працівників, порядок їх атестації визначаються уповноваженим на це Кабінетом Міністрів України орган центральної виконавчої влади.

Стаття 35. Організація, координація роботи та контроль за наданням соціальних послуг

Центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування співпрацюють між собою, а також з іншими юридичними особами (в т.ч. суб'єктами, що надають соціальні послуги) під час організації надання соціальних послуг.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень організують роботу з надання соціальних послуг відповідним групам отримувачів соціальних послуг чи в межах відповідної території та здійснюють контроль за діяльністю суб'єктів, що надають соціальні послуги.

Контроль за цільовим використанням бюджетних коштів, спрямованих на фінансування соціальних послуг, здійснюється відповідними центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, а також органами з питань фінансового контролю відповідно до їх повноважень.

Розділ VIII

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ

Стаття 36. Оскарження рішення про відмову, обмеження обсягу або припинення надання соціальних послуг

Рішення про відмову в наданні, обмеження обсягу або припинення надання соціальних послуг державним або комунальним суб'єктом, що надає соціальні послуги, може бути оскаржено до відповідно центрального чи місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, в підпорядкуванні якого знаходиться суб'єкт, що надає соціальні послуги, або до суду.

Рішення про відмову в наданні, обмеження обсягу або припинення надання соціальних послуг недержавним суб'єктом, що надає соціальні послуги, може бути оскаржено до органу, який уклав із суб'єктом договір щодо надання соціальних послуг, або до суду.

Стаття 37. Відповідальність за порушення законодавства про соціальні послуги

Особи, винні у порушенні законодавства про соціальні послуги, несуть цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством України.

Розділ ІХ МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 38. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері надання соціальних послуг

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері надання соціальних послуг.

Розділ Х ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін з дня опублікування цього Закону:
 - привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
 - забезпечити перегляд та скасування Кабінетом Міністрів України, міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.
3. Внести зміни до таких законів України:
 - 1) виключити пункт 68 “професійна діяльність у сфері надання соціальних послуг” статті 9 Закону України “Про ліцензування певних видів господарської

діяльності” (**1775-14**) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., №36, ст. 299, №45, ст. 377; 2001 р., №11, ст. 45, №16, ст. 76, №22, ст. 105, №49, ст. 259; 2002 р., №6, ст. 39, №7, ст. 50, №17, ст. 121, №20, ст. 134, №30, ст. 207, №31, ст. 214; 2003 р., №13, ст. 92, №23, ст. 145).

2) частину 2 статті 2 Закону України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” (**1775-14**) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., №36, ст. 299, №45, ст. 377; 2001 р., №11, ст. 45, №16, ст. 76, №22, ст. 105, №49, ст. 259; 2002 р., №6, ст. 39, №7, ст. 50, №17, ст. 121, №20, ст. 134, №30, ст. 207, №31, ст. 214; 2003 р., №13, ст. 92, №23, ст. 145) після слів “ліцензування у сфері освіти” доповнити словами “ліцензування у сфері надання соціальних послуг”;

3) частину 3 статті 2 Закону України “Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти” (**1490-III**) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., №20, ст. 148; 2003 р., №14, ст. 98; 2004 р., №5, ст. 27) після слів “телекомунікаційні послуги, в тому числі щодо трансляції радіо- та телесигналів (за винятком послуг мобільного зв'язку та Інтернет-послуг);” доповнити словами “соціальні послуги”.

4. До приведення у відповідність із цим Законом закони, інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.”